

DEN NORSKE KIRKE

Båtsfjord menighet

Deres ref : Kirkerådet

Vår ref.:MEN/SH

Dato : 10.04.18

Høringssvar - justering av hovedgudstjenesten og alminnelige bestemmelser

Båtsfjord menighetsråd takker for mulighet til å avgi høringsuttalelse vedr justering av hovedgudstjenesten og alminnelige bestemmelser.

Innledningsvis vil vi si at vi er opptatt av at gudstjenesten ikke får for mange ledd som oppleves lite inkluderende, også for dem som ikke deltar på gudstjeneste ukentlig. Vi minner om at det tar tid å innarbeide nye rutiner og i en slik fase kan mange oppleve seg fremmed i gudstjenestefeiringen.

Som det fremkommer under, mener vi det er svært uheldig å kutte eller ta ut muligheten for felles salmesang. Salmevalg er viktig å bruke tid på ved forberedelse av gudstjenestene, det gjelder både hvilke salmer som synges og lengden av dem. Salmene er sammen med ordet en bærebjelke i gudstjenestefeiringen.

Vi er videre opptatt av at det må være mulig å ta ut liturgiske ledd ved særskilte gudstjenester, eller velge ledd som er kortere slik at gudstjenestene får en fin lengde tilpasset målgruppa. Dette gjelder særlig overfor barn. Samtidig må de leddene som er med, være meningsbærende å gi en helhet for alle som deltar, uavhengig av alder.

I trosopplæringsarbeidet har en del av arbeidet vært rettet inn mot gudstjenesten og det å delta sammen, bli og være involvert. De justeringene som nå gjøres med liturgien, må være slik at det støtter opp under det arbeidet som så langt er gjort og etablert. Dette er vesentlig, slik at vi unngår at justeringer «sparker beina under» oss. I dette hører det også med at det må få være stor valgfrihet.

Høringstema 1: Hvordan øke kvaliteten og antall deltakere i gudstjenesten.

Hørings spørsmål 1a: Hvordan mener dere gudstjenestereformen har påvirket gudstjenestelivet i deres menighet og i Den norske kirke?

Gudstjenestereformen har i mindre grad påvirket gudstjenestelivet i vår menighet.

1c: Hvilke av de momentene som er nevnt ovenfor mener dere vi særlig bør rette vår oppmerksomhet mot i gudstjenestearbeidet fremover?

Det er helt sentralt å få flere mennesker til å delta på gudstjenestene. Oppmerksomheten må rettes mot hvordan dette skal skje.

Viktigheten av kompetente medarbeidere, som bla. prest og kantor/organist har ikke blitt mindre viktig og at det arbeides målrettet for økt involvering.

1d: Hvilke behov ser dere for et mer variert gudstjenesteliv med ulike former for gudstjenester?

Behovet for et variert gudstjenesteliv er tilstede, men variasjonen må ikke bli så stor at mulighet for gjenkjennelse forsvinner.

Høringstema 2: Alminnelige bestemmelser for hovedgudstjenesten

Høringsspørsmål 2: Mener dere at det er behov for å justere eller presisere noe ved prosedyren for hvordan menighetens lokale grunnordning utarbeides og vedtas (jf. Alminnelige bestemmelser)? Hva bør endres?

Vi mener at det fortsatt er biskopen som skal godkjenne menighetenes grunnordning og at det gis hjemmel for at biskopen kan godkjenne opplegg som avviker fra gjeldende ordning.

Høringstema 3: Justeringer i hoveddel I. Samling, ledd 1 – 8

Høringsspørsmål 3e: Er dere enige i at samlingsbønnen ikke lenger blir obligatorisk, men et valgfritt ledd?

Ja

Høringsspørsmål 3 f: Har dere endringsforslag eller kommentarer til leddet syndsbekjennelse i høringsforslaget?

Plassering av syndsbekjennelsen må fortsatt være valgfri.

I tillegg mener vi at formuleringen «La oss bøye oss for Gud å be om tilgivelse» fortsatt må være mulig å bruke. Den fungerer godt i møte med både barn og voksne.

Høringsspørsmål 3i: Er dere enige i at ledd 8 Dagens bønn blir obligatorisk i alle hovedgudstjenester, og ikke et valgfritt ledd?

Vi er uenig i at Dagens bønn blir obligatorisk, den bør også være valgfri. Selv om bønnen støtter opp under dagens tema, bør den være valgfri.

Høringsspørsmål 3 j: Gi eventuelt andre kommentarer til høringstema 3?

Vi er positive til at vi står under første og siste salme, samtidig som at de som ikke makter det av helsemessige grunner, må oppleve seg ivaretatt og ikke bli stigmatisert. det vil være behov for å sitte (for alle) ved særskilte gudstjenester.

Angående Kyrie. Her må det fortsatt være mulig å benytte samisk Kyrie (N13 – 976.6). Samtidig må det fortsatt være mulig å utelate Kyrie i enkelte gudstjenester, f.eks i gudstjenester rettet inn mot de aller minste.

Høringstema 4: Justeringer i hoveddel II. Ordet, ledd 9 – 17

Høringsspørsmål 4: Har dere endringsforslag eller kommentarer til hoveddel II. Ordet?

Det må fortsatt være mulig å lese begge tekstene etter hverandre uten at den første blir avsluttet med «Slik lyder Herrens ord». Det må være mulig å ha en felles avslutning av lesningen.

Vi kan ikke støtte at halleluja-verset blir obligatorisk, hverken før eller etter at dagens evangelietekst leses. Vi mener vi er mer tjent med å ha en salme før preken enn et halleluja-vers. Hallelujaverset oppfattes ikke å være en salme på linje med de fleste salmene i salmeboken. Å redusere antall salmer i gudstjenesten mener vi er sterkt uheldig. Å få synge salmer sammen handler både om at vi fellesskap gir uttrykk for tro og tilhørighet og samtidig bidrar til å holde en viktig del av vår kulturarv i hevd. Salmene støtter også opp om tema for dagen.

Hallelujaverset bidrar til at det vil passe dårlig å ha en preken som ender opp i en evangelielesting. Hallelujaleddet passer også dårlig når teksten leses mens den dramatiseres.

Det passer også dårlig med halleluja-verset når prekenen begynner med en kort innledningsdel før prekenteeksten leses. Denne preken-innledningen må fortsatt være mulig.

Vi forutsetter at det fortsatt skal være mulig å ha aktualiserende, dramatiserende eller aktiviserende innslag i preken som er samordnet med innholdet i den.

Det bør fortsatt være mulig med tid til stillhet eller meditativ musikk mellom preken og trosbekjennelsen.

Høringstema 5: Justeringer i hoveddel III. Nattverd, ledd 18 –21

Høringsspørsmål 5a: Kommenter gjerne nattverdpraksisen i menighetene i dag med tanke på særkalk og/eller intinksjon og med tanke på mottakelse av nattverd stående eller knelende på alterringen/altersranken?

Vi har god erfaring med å variere mellom intinksjon og knefall med særkalk. Denne valgfriheten er viktig å videreføre. Vi har nattverd som normalordning/på de fleste gudstjenestene.

Høringsspørsmål 5b: Gi gjerne kommentarer til valgene av ordene som er foreslått.

Vi mener det fortsatt skal være mulig å benytte ordene «kropp» og «legeme» slik det legges opp til.

Høringsspørsmål 5c: Er dere enige i at takkofferet inngår i nattverdliturgien, og ikke i forbønnsleddet?

Vi har ingen sterke meninger om denne tematiske plasseringen da den i praksis vil oppleves å komme på samme sted som i dag. Samtidig er det noe fint med å dele både «gods og gull og brød og vin» under det samme tema i gudstjenesten. Det vi derimot har en klar og tydelig mening om, er at vi ønsker muligheten for musikk under takkofferet. Vi opplever det forstyrrende at vi under innsamling av takkofferet skal synge en salme. Vi ser at vi da fort kan forskyve fokus bort fra salmen. Dersom takkofferet samles inn ved å gå f.eks rundt alteret, vil ikke salmesang være en god kombinasjon. Slik det er foreslått kan salmen i større grad oppfattes som «pause-fyll» og ikke noe som har et gjennomtenkt innholdsmessig aspekt ved seg.

Ut fra dette vil vi ha salme før nattverden/prefasjonsdialogen, men etter takkofferet.

Høringsspørsmål 5e: Har dere kommentarer eller endringsforslag til ledd 19 og 20 i høringsforslaget?

Vi mener det i dag er tydelig når nattverden starter, uavhengig av om prefasjonsdialogen er med. Ved hovedgudstjeneste på institusjon fungerer ikke prefasjonsdialogen, den bør derfor være mulig å velge bort å velge bort for særlige anledninger. Det samme vil også gjelde for en del familiegudstjenester.

Høringstema 6: Justeringer i de enkelte nattverdbønnene

Høringsspørsmål 6: Gi gjerne kommentarer eller endringsforslag til nattverdbønnene?

Vi forstår Nattverdbønn E slik at prefasjonsdialogen her er valgfri «..eller følgende ord» og mener det er slik det bør være.

Høringstema 7: Justeringer i hoveddel IV. Sendelse, ledd 22-25

Høringsspørsmål 7: Har dere kommentarer eller endringsforslag til hoveddel IV. Sendelse?

Vi mener det fortsatt være mulig å benytte et annet utsendelsesord som passer dagens særpreg. Det vil støtte opp om helhet og sammenheng i gudstjenesten.

Med hilsen

Båtsfjord Menighetsråd

v/kirkeverge

Solfrid Hammer